

Klenovské noviny

d v o j m e s a č n í k o b c e K l e n o v e c

XVIII. ročník

číslo 3 / júl 2021

klenovskenoviny@klenovec.sk

www.klenovec.sk

Vážení spoluobčania,

príhováram sa Vám v čase, ktorý väčšina z nás očakáva s nadšením. V čase letných dovoleniek. Toto ročné obdobie nás vyzýva k tomu, aby sme na čas odložili pracovné povinnosti, aby sme si oddýchli, aby sme nabrali novú energiu do ďalších pracovných dní. Často počúvame otázku: - „Ako prežiješ dovolenku?“ Čas dovolenky chce každý z nás stráviť podľa vlastných záľub, potrieb, ale aj možností tak, aby ho to naplnilo. Dobré využitie voľného času môže zvýšiť vzdelanosť, kultúru i fyzickú zdatnosť človeka. Počas dní dovolenky a prázdnin si človek utvára iný spôsob života s cieľom načerpať čo najviac zážitkov, prežiť príjemné chvíle a odniesť si z nich krásne spomienky.

Za pár dní si už mnohí z Vás budú užívať krásne voľno, cestovanie, ale aj získavať nové poznatky. A tak to má byť. Leto je tu na to, aby sme zmenili celoročnú klasiku na niečo, čo nás nabije do ďalších mesiacov. Verím, že si niekde v príjemnom tieni nájdete aj chvíľku na prečítanie našich Klenovských novín a nájdete tu pár informácií zo života v našej obci. Prečítať sa dajú aj v elektronickej podobe na našej stránke www.klenovec.sk.

Na konci júna našim žiakom a učiteľom zaznelo posledné zvonenie. Skončil sa netradičný školský rok. Pedagogom začína dovolenka, žiakom a študentom začínajú prázdniny. Verím, že ich budú mať krásne, zaujímavé a v septembri sa všetci zdraví, plní chuti do učenia vrátia do školských lavíc. Všetci pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci našich škôl si zaslúžia čas na oddych. Za to, ako pristupovali k náročnej situácii ohľadom vzdelávania v podmienkach boja s koronavírusom, ale i za všetku prácu počas školského roka im patrí moje úprimné poďakovanie. Želám im, aby v čase dovolenky načerpali nové sily, ktoré budú potrebovať na plnenie výchovno – vzdelávacieho procesu v novom školskom roku. Žiakom a študentom želim snečné dni bez školských povinností, zaujímavé letné zážitky s kamarátmi a príjemne strávený čas so svojimi rodičmi a starými rodičmi na dovolenkách.

Teším sa, že na toto leto pripravujeme tradičné Gemersko-malohontské folklórne slávnosti Klenovská rontouka. Využite možnosť kultúrne sa vyžiť, zabaviť a odreagovať sa od bežných pracovných dní. Vážení občania, návštevníci obce, toto podujatie pripravujeme pre Vás, pre Vaše rodiny a preto Vás srdečne pozývam na program v dňoch 13. -15. augusta 2021. Verím, že každý, kto navštívi našu obec v čase Klenovskej rontouky odíde s príjemnými spomienkami a dojmami.

Vám všetkým, milí spoluobčania, želim pokojné a šťastné leto, aby ste na zaslúžených dovolenkách získali mnoho nových zážitkov a energie do ďalšej práce.

Zlata Kaštanová, starostka obce

Upravený priestor Sládkovičovej ulice ako výsledok brigády zamestnancov obecného úradu. Foto: archív obce

Výnimočné životné jubileum

Som dojatá a vďačná zároveň, že v marci tohto roku sme mali v našej obci tak vzácnu udalosť. Nádherné životné jubileum - 100 rokov - oslávila najstaršia obyvateľka našej obce pani Kristínka Bálintová. V mene všetkých Klenovčanov jej dodatočne srdečne blahozelám a ďakujeme za všetko, čo pre svojich príbuzných a priateľov urobila a čím sa zapísala do ich životov. Je to významná udalosť v živote jubilantky, v životoch jej najbližších, ale aj v histórii našej obce.

100 rokov! 100-krát opakované štyri ročné obdobia, 100-krát Vianoce, ale aj roky práce, radosti i starostí, rôznych rodinných udalostí i udalostí v spoločnosti. To je jej životná púť, to je román ženy, v ktorom sú zapísané krásne životné obdobia, ale aj ťažké rany osudu, i mnoho spomienok. Kým jej to zdravie dovoľovalo, s elánom pracovala, rada sa porozprávala so svojimi blízkymi a susedkami, veľmi rada robila ručné práce, hlavne vyšívania a nesmierne sa tešila zo svojich vnúčat a z ich úspechov. Keďže patrí aj k mojim príbuzným, mám na stretnutia s ňou mnoho spomienok a vždy, keď som išla z práce, tak mi kývala z okna so slovami: - „Prídi ma vidieť...“

Len málo ľudí na svete sa dožije takého výnimočného veku. O to viac ma teší, že je to práve naša Kristínka Bálintová, ktorej bolo dopriate dožiť sa tak vzácneho jubilea. A hoci jej zdravie

už neslúži tak, ako voľakedy, túto daň musí zaplatiť každý, kto má príležitosť dožiť sa vysokého veku. Kým sa jej rodina postupne rozrástala o dcéry, zaťov, vnúčatá a pravnúčatá, jej šediný a s nimi aj roky pribúdali a zároveň sily ubúdali.

Tak nech ešte medzi nami hodnú chvíľu pobudne, aby svojou prítomnosťou dokázala potešiť svojich blízkych, i všetkých, ktorí ju máme radi a ktorí jej prajeme ešte veľa pokojne prežitých dní. Srdečne blahozelám aj jej najbližším príbuzným - dcére Zdenke a vnúčatám s rodinami. Osobitne vnukovi Daliborovi, ktorý žije v našej obci.

Škoda, že vtedy platné opatrenia ohľadom pandemickej situácie nám nedovolili tento výnimočný deň prežiť s jubilantkou a jej príbuznými v slávnostnej atmosfére.

Zlata Kaštanová
starostka obce

Investičné aktivity v tomto roku

Napriek tomu, že leto je časom odpočinku a dovoleník, pre našu samosprávu je leto obdobím pre stavebné práce, ktoré ani v týchto najhorúcejších letných dňoch v našej obci neutíchajú, ba práve naopak, zintenzívňujú sa.

Aj napriek prípravám niekoľko-mesačného testovania, a teraz aj očkovania, sme začali realizovať aj pripravené investičné aktivity:

- pokračujeme v rekonštrukcii rigolu od základnej školy po námestie (je v štádiu dokončenia),
- bola schválená realizácia projektu Wifi pre teba,
- zabezpečili sme nádoby na kuchynský odpad a ich pravidelný vývoz,
- podpísaná je zmluva na realizáciu vodovodu na Ul. Fučíkova (realizácia by mala prebehnúť do konca septembra 2021),
- podpísaná je zmluva na rekonštrukciu medziblokov na Ul. SNP (realizácia by mala prebehnúť do konca septembra 2021),
- v krátkom čase by sa mal realizovať aj vodovod na Ul. kpt. Nálepku (prebieha kontrola VO),
- prebieha VO (verejné obstarávanie) na realizáciu vodovodu na Ul. 9. mája (realizácia by mala prebehnúť do konca roku 2021),

- prebieha rekonštrukcia pamätníka na námestí,
 - prebieha oprava kamenného mostu na Ráztočnom,
 - začali sme s výmenou a doplnením starých trubícových svietidiel verejného osvetlenia v celej obci za nové úspornejšie LED svietidlá (realizácia by mala prebehnúť v priebehu 4 mesiacov),
 - čakáme na výsledky podaného projektu na výmenu okien na obecnom úrade,
 - pripravený je projekt na rekonštrukciu vnútorných priestorov kultúrneho domu,
 - pripravená je dokumentácia na vybudovanie oporného múru na Ul. 1. mája (realizácia by mala prebehnúť do konca roku 2021),
 - začali sme s rekonštrukciou priestorov pre základnú umeleckú školu (realizácia by mala prebehnúť do konca augusta 2021),
 - pracujeme na projekte na vybudovanie zberného dvoru,
- V štádiu prípravy sú aj ďalšie aktivi-

ty, spomeniem aspoň niektoré:

- hľadáme realizátora na oplatenie cintorína (aspoň jeho časti),
- vyčlenili sme finančné prostriedky na rekonštrukciu ďalšej miestnosti na röntgen pri zubárke (realizácia by mala prebehnúť do konca roka),
- pripravujeme rekonštrukciu chodníka okolo budovy materskej školy,
- pripravujeme asfaltovanie 2 častí v Novej štvrti, vstupe do areálu materskej školy, chýbajúceho asfaltu na Ul. 9. mája a niekoľko opráv asfaltu na obecných komunikáciách (realizácia by mala prebehnúť do konca októbra),
- pripravujeme náter strechy Reštaurácie Vepor,
- pripravujeme rekonštrukciu rozhlasu na Ul. 9. mája, Nová štvrť... (realizácia by mala prebehnúť do konca jesene 2021).

Musíme počítať aj s tým, že nie všetky plánované aktivity sa nám podarí naplniť. Hoci na uvedené investičné aktivity finančné prostriedky máme, môžu sa vyskytnúť ďalšie prekážky, ktoré skomplikujú, alebo zablokujú naplnenie týchto plánov. Budem však úprimne vďačná za všetko, čo sa nám v

obci podarí urobiť v záujme bezpečnejšieho a kvalitnejšieho života našich občanov, či estetickjšieho a atraktívnejšieho prostredia v ktorejkoľvek časti našej obci. A je nepodstatné či sú to menšie alebo väčšie aktivity či projekty.

Nestačí však, aby naša obec bola peknou iba na pohľad. Mala by byť takou, aby sa v nej všetci – obyvatelia či návštevníci – cítili dobre. A takúto atmosféru nevytvárajú len upravené verejné priestranstvá, zrekonštruované ulice, chodníky, budovy, ale ľudia žijúci a pracujúci v našej obci. Dôležitá je aj spolupráca organizácií a inštitúcií v obci, ochota vzájomne si pomáhať, slušnosť a vzájomná úcta medzi ľuďmi.

Rada privítam rôzne návrhy našich občanov na zlepšenie, či skrášlenie našej obce a aktívne zapojenie sa aj mladšej generácie do verejného života. Každý máme svoje plusy a mínusy, ale pre vzájomné spolužitie v rodinách i v obci je potrebná dávka nadsady, tolerance a empatie.

Zlata Kaštanová
starostka obce

Opäť sme brigádou zvelaďovali verejné priestranstvá

Užitočnou tradíciou pracovníkov obecného úradu v Klenovci sa stali každoročné brigády na skrášľovanie prostredia okolo nás. Uvoľnenie opatrení ohľadom koronavírusu, príchod jari a slnečné dni aj nás vylákali von k jarným prácam, ku ktorým neodmysliteľne patria aj jarné brigády. Prostredie, v ktorom žijeme, sa týka každého z nás. Preto, ak máme možnosť urobiť čo i len malú zmenu k lepšiemu, treba ju využiť. Kolektív zamestnancov obecného úradu už tradične takúto možnosť využíva. Tento rok sme sa rozhodli brigádou pomôcť pri úprave a skrášení plochy vedľa Rimavy na Ul. Sládkovičovej. Za pomoci Janka Parobeka (Inštal Parobek) a Milana Čajku (zástupcu starostky obce) sme navozili a rozhrabali zeminu, čím sme vytvorili rovnú plochu, ktorá bude nielen esteticky krajšia, ale jej letná údržba (kosenie) bude jednoduchšia. Naši brigádniči odstraňovali pne

po spílených stromoch, zbierali skaly, plochu pekne vyrovnali, vyhrabličkovali a to všetko s veselou náladou a nadšením. Unavení, ale s dobrým pocitom z vykonanej práce odchádzali po osemhodinovej fyzickej práci domov. Moje poďakovanie patrí Jánovi Sihelskému, Martinovi Štefánikovi, Ondrejovi Hruškovi, Igorovi Vančíkovi, Máriovi Trnavskému, Vladimírovi Dovalovi, Ivanovi Schmidtovi, Jaroslavovi Zvarovi, Viktórii Lojkovej, Jarmile Parobekovej a Magdaléne Moncoľovej.

Poďakovanie patrí aj Daliborovi Ďurišovi (poslancovi obecného zastupiteľstva), ktorý zorganizoval ďalšiu brigádu a s kamarátmi pár odpoľudní upravovali priestor pred obchodom na sídlisku. Vykopali pne, rozhrnuli navoženú zeminu, zasiali trávu, posadili stromčeky a vytvorili pekný priestor na útlné posedenie počas letných dní.

Tieto dobrovoľnícke brigády sú

príkladom toho, že aj v dnešnej dobe sú veľmi potrební ľudia, ktorí majú záujem o skrášľovanie nášho spoločného prostredia. A čím viac nás bude, tým viac dokážeme.

Verím, že sa k nám pridajú aj iní dobrovoľníci a pokúsia sa skrášliť ďalšie miesta v našej obci.

Zlata Kaštanová
starostka obce

Brigádniči zorganizovaní poslancami obecného zastupiteľstva Daliborom Ďurišom upravili priestor pred obchodom na sídlisku.

Foto: archív obce

Ján Antal – svedok v pravej chvíli

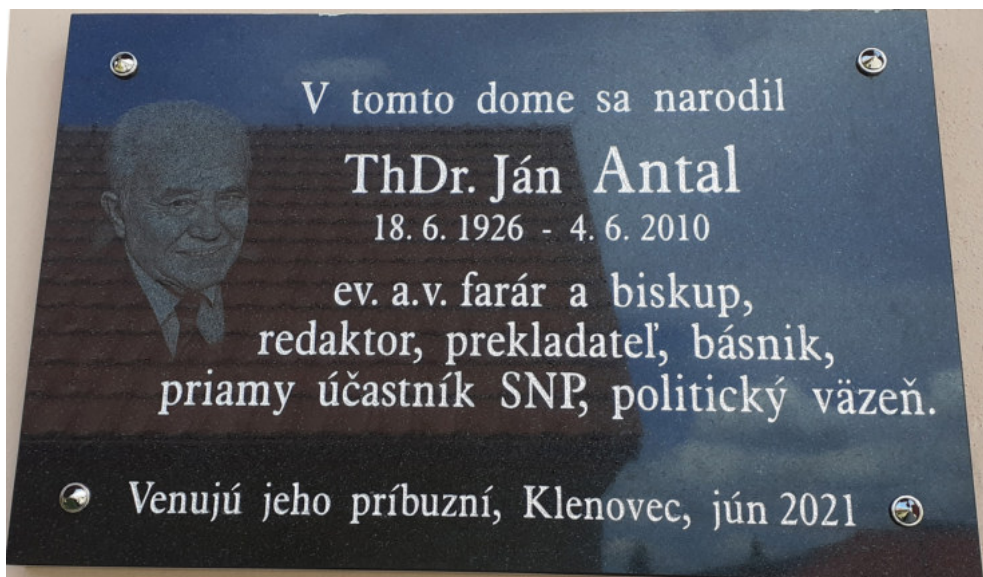
Nová pamätná tabuľa na budove súčasného klubu dôchodcov na námestí nám pripomína významného klenovského rodáka ThDr. Jána Antala. Obecné zastupiteľstvo schválilo žiadosť rodiny o jej umiestnenie na dom v obecnom vlastníctve, v ktorom sa dňa 18.6.1926 narodil budúci biskup a vedec. Jeho pozostalí pôvodne zamýšľali uctiť si pamiatku Jána Antala už vlni, pri príležitosti 10. výročia úmrtia (zomrel 4. júna 2010), avšak pretrvávajúca pandémia aj tentokrát zasiahla do plánov a umožnila osadenie pamätnej tabule zhotovenej ich nákladom až tento rok. A to takmer presne na 95. výročie narodenia. Spolu s príbuznými si pamiatku Jána Antala počas nedeľných služieb Božích dňa 20.6.2021 pripomenul aj celý klenovský cirkevný zbor ECAV. O vzácne spomienky na domácu tvár

a súkromný život osobnosti sa s audítormi podelila dcéra pána Antala. Prítomným sa prihovarila aj starostka obce Zlata Kaštanová a poďakovala sa im za udržiavanie živej spomienky na nášho vzácného rodáka, ktorého bohaté duchovné a verejné pôsobenie pri samotnom akte odhalenia pamätnej tabule zrekapituloval Dušan

German. Pripomeňme si teda aj my aspoň niekoľkými slovami život nášho krajana, muža viery a vážneho svedomia. Ján Antal sa ako osemnásťročný nádejný mladík po ukončení gymnaziálnych štúdií v Rimavskej Sobotě a v Tisovci so zbraňou v ruke zúčastnil Slovenského národného povstania. Iste aj pod vplyvom zážitkov z vojnových udalostí sa rozhodol vyhnúť slubným perspektívam svetských dráh

Betliara nadviazal kontakty s viacerými oltárnymi spolubratmi z regiónu Gemera a Spiša (medzi nimi predovšetkým s Bedrichom Kasanickým, Samuelom Velebným a Jánom Paulovom), ktorých duchovná činnosť bola už dlhšie trňom v oku proticirkevne zameraných štátnych bezpečnostných orgánov. Po zatknutiach a súdnych procesoch v roku 1962 boli uznaní za vinných z trestného činu podvracania re-

svoje aktivity ako duchovný, vedec a prekladateľ. V roku 1991 bol zvolený za biskupa Západného distriktu ECAV na Slovensku a bremeno funkcie niesol do roku 1994. Jeho činnosť neuhaslina ani na emeritúre. Aktívne pracoval v redakcii Cirkevných listov. Vyvíjal bohatú vedeckú činnosť a v roku 2003 mu bol udelený riadny titul doktora teológie. Bol členom Vedeckej rady Evanjelickej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského a členom komisie pre prípravu ekumenického prekladu Biblie. Ako kňaz, svedok evanjelia a nasledovateľ Ukrižovaného odmietol prijať akékoľvek materiálne odškodnenie za utrpené príkoria, ale podporoval myšlienku udržiavania spomienky na obe politicky motivovanej perzekúcie a bol členom Konfederácie politických väzňov Slovenska.

a zasvätiť život duchovnej službe. Ďalšie študijné kroky odhodlaného bohoslovca preto viedli k brehom Dunaja do Bratislavy (EBF) a k brehom Ženevského jazera do Lausanne. Po ukončení teologických štúdií pôsobil ako kaplán vo Veľkej (mestská časť mesta Poprad) a už ako farár vo Vlčanoch. Po príchode na nové pôsobisko do

publiky a postihnutí trestami odňatia slobody a odňatia štátneho súhlasu na vykonávanie duchovnej správy. Ján Antal strávil dva a pol roka vo väzení a do kňazskej služby sa mohol vrátiť na novom pôsobisku v Rastislaviciach až v roku 1986. Po zmene politických pomerov po roku 1989 bol rehabilitovaný a mohol konečne naplno rozvinúť

Na záver ešte raz poďakujeme príbuzným Jána Antala za impulz k uskutočneniu slávnostnej spomienky a zabezpečenie zhotovenia a osadenia novej pamätnej tabule. Nech je dlho svedkom jeho života a kiez by semeno, ktoré zasieval svojim príkladom, nevychádzalo ani medzi jeho rodákmi nazmar!

Michal Piš

K vlaňajšiemu centenáriu Pavla Koniara

Na osobnosti sa nezabúda, ak ich pripomenieme. Nejde iba o akt povinnej úcty, ale v ich prípade o stále živú prítomnosť. Platí to aj pri spomienke na vysokoškolského pedagóga Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Doc. RNDr. Pavol Koniar, CSc. sa narodil pred sto jeden rokmi v Klenovci 16. marca 1920. Sudičky mu priadli chodník života, až sa ocitol v málopočetnej povojnovej generácii slovenských zoológov.

Upísal sa štúdiu vírníkov (Rotatoria). Skúmal mikrofaunu rašelinísk na Orave, minerálne a termálne pramene Trenčianskych Teplíc a Piešťan, faunu Žitného ostrova i Vysokých Tatier. Zomrel 37-ročný v plnom rozlete života 24. júla 1957 po skazenej operácii v istej bratislavskej nemocnici.

Personálnu bibliografiu Pavla Koniara zostavil B. Matoušek (In: Kompendium prírodovedných osobností, zväzok 1, str. 202-203, 2017). Pamätná ta-

buľa inštalovaná na obrovskom monolite v chotári rodného Klenovca – na Skorušine – pripomína zoológa, ktorého prvé kroky práve tu začínali. Pamätník odhalili v roku 1995 pri príležitosti nedeľných 75. narodenín Pavla Koniara.

Andrej Stollmann

(O autorovi: Absolvent Prírodovedeckej fakulty vtedajšej Slovenskej univerzity v Bratislave, v tom čase vedeckej práve Pavlom Koniárom.

Po štúdiách sa ako zoológ venoval múzejníckej činnosti v Krajskom múzeu v Žiline, v roku 1964 založil Zbor ochrancov prírody, titul doktora prírodných vied získal v roku 1972, od roku 1974 až do ukončenia aktívnej činnosti pracoval v Slovenskej akadémii vied na starohorském pracovisku Ústavu experimentálnej farmakológie/Ústavu experimentálnej biológie a ekológie a na Ústave ekológie lesa vo Zvolene.

Žije v Banskej Bystrici.)

Michal Piš

Zamyslenie sa nad školským rokom v ZŠ s MŠ V.Mináča

Na pomyslenej časovej osi začínajúcej 1.septembrom a končiacej 30.júnom sme sa dostali do koncového bodu. 30.jún – magický dátum pre všetkých školákov. Skončil sa školský rok, na ktorý sme neboli pripravení ani my, učitelia, ani žiaci.

V septembri sme začali dobiehať to, čo sme zmeškali minulý školský rok pre koronu. Prišiel október a brány školy sa 26.10. zatvorili pre žiakov druhého stupňa. Vyučovanie sa zase prenieslo do detských izieb, obývačiek prostredníctvom internetu alebo tlačených pracovných listov. Tí mladší mali viac šťastia, zostali v školských laviciach do vianočných prázdnin. Ale ani oni sa nevyhli učeniu na diaľku. Prišlo s novým rokom 2021, do školských lavíc sa vrátili až 8. februára. COVID-19 neobišiel ani nás zamestnancov a tak bola v marci škola zatvorená pre karanténu.

Návrat do školských lavíc bol vždy pomalý, nesmelý, sprevádzaný testovaním, kopou papierov. Niektorí rodičia sa obávali pustiť deti do školy. Žiaci 2.stupňa sa do školy mohli vrátiť až v apríli, po dlhých 6 mesiacoch dištančného vzdelávania. Všetkým už škola chýbala, aj učiteľom, aj žiakom, a určite aj rodičom. Konečne si mohli vydýchnuť od povinností navyše, ktoré mali počas tých šiestich mesiacov. Bolo určite náročné zvládnuť prácu v zamestnaní, svoje domáce povinnosti a ešte byť tak trochu aj učiteľom – povzbudiť svoje deti, viesť ich plneniu svojich školských povinností, kontrolovať, ale aj pomáhať, vysvetliť, vyskúšať či pomôcť s náročnejšou domácou úlohou. Mnohí oprášili svoje školské vedomosti. Stali sa z nich odborníci na slovenčinu, čítanie i písanie diktátov, matematiku, ale aj biológiu, prírodovedu, fyziku či chémiu. Niektorí si povedali, veď sme to za učiteľov odučili my. Iní, po skúsenostiach s domácim vzdelávaním, pochopili aké náročné je učiteľské povola-

nie. Najnáročnejšia a najdôležitejšia, podľa mňa, je motivácia ku vzdelávaniu. Tie večné otázky: „Načo mi to bude, kde to ja v živote použijem?“ Keď dochádzajú argumenty, možno zaberie aspoň jeden, že raz to možno budeš potrebovať vysvetliť svojim deťom tak ako teraz vy. Preto vám za pomoc patrí veľké ďakujem od vašich detí, aj od nás, učiteľov.

Ale ani pre nás, učiteľov, nebolo vždy jednoduché zvládnuť neustále zmeny spôsobu vyučovania, rozvrhu, raz učiť online, raz v triede, dbať na bezpečnosť, hygienické opatrenia, chrániť zdravie seba i žiakov, vysvetľovať žiakom, rodičom. Najnáročnejšia úloha nás čakala na konci školského roka – ohodnotiť prácu žiakov. Prváci mali na vysvedčení slovné hodnotenie, to lepšie vyjadrilo prácu žiakov počas polroka. Napísať jednu známku je napohľad jednoduchšie, ale teraz to bolo náročnejšie, lebo nebol čas všetko vysvetliť, overiť, vyskúšať, dať žiakom čas na doučenie. Toho času sme mali veľmi málo. Ale nie vždy je dôležitá známka.

Najdôležitejšie je, ako dokážu žiaci svoje vedomosti použiť v ďalšom vzdelávaní, vo svojom živote. Čas vysvedčení berme ako príležitosť na pochvalu, povzbudenie. Ak to nevyšlo celkom tak ako sme chceli, nevadí, skúsme sa na to pozrieť ako na novú skúsenosť. A určite budeme hľadať postupy ako sa zlepšiť, ako byť úspešnejší.

A ako sme to zvládli? V tomto školskom roku sme mali 214 žiakov, 10 žiakov plnilo povinnú školskú dochádzku mimo územia SR. Na prvom stupni nezvládli učivo štyria žiaci, ktorí budú opakovať ročník a jeden žiak bude robiť opravné skúšky. Na druhom stupni neprospele desať žiakov a štyria budú robiť „opraváky“. Verím, že to zvládnu. Správanie žiaci zvládli, len potrebovali čas na adaptáciu, zvyknúť si na spolužiakov, na prácu v kolektíve, rešpektovať sa navzájom. Ale niektorým žiakom sa do školy nechcelo a tak si vyslúžili znížené známky zo správania za neospravedlnenú dochádzku. Pochvalu riaditeľom školy za výborný prospech, vzornú dochádzku dostalo 32 žiakov. Súťaže boli realizované väčšinou online formou. Úspešné boli speváčky z detského folklórneho súboru Mladost', v súťaži i-Bobor bolo 11 úspešných riešiteľov z našej školy.

Ako každý rok, aj tento sme zorganizovali Literárnu súťaž Vladimíra Mináča, v ktorej sa predstavujú svojou tvorbou mladí autori. Počas dištančného vzdelávania sme mysleli na našich žiakov a oslovili ich aj s mimovyučovacími aktivitami. Spomeniem aspoň fotografické súťaže Vianoce očami našich žiakov, Región mojím objektívom. Výsledky nájdete na našej webovej stránke.

Zaujímavou bola aj hodina čítania v 2. A triede – Stredoškolači čítajú deťom - v spolupráci so SOŠ v Hnúšti. Deň Zeme a Deň detí sme už mohli realizovať spoločne, aj keď s určitými obmedzeniami. Pekným bolo aj zábavné podujatie zorganizované Súkromnou základnou umeleckou školou pre našich žiakov, kde si mohli zasúťažovať, zatancovať, zabaviť sa. Verím, že aj práca ZUŠ sa bude môcť od septembra rozbehnúť naplno.

Počas prázdnin od 16. do 20. augusta nás čaká letná škola. Nebude to klasická škola, ale množstvo zaujímavých aktivít, počas ktorých využijeme to, čo sme sa v škole naučili, záujmová činnosť, výlety, súťaže, zábava. Bude pripravená pre všetkých, ktorí chcú zmysluplne stráviť voľný čas. Určite pomôže pripraviť sa na štart do nového školského roka. Príďte sa presvedčiť na vlastné oči.

Čo povedať na záver? Všetkým vyjadriť úctu a vďaka za vykonanú prácu, ktorá je náročná, pohlcuje celého človeka, berie veľa energie, ale aj pozitívne ňou nabíja, pozná víťazstvá aj prehry, hnevá aj teší... Deviatkom zaželať úspešný štart do ďalšieho vzdelávania, vykročiť do života tou správnou nohou, lebo v živote neexistujú „opraváky“, nedá sa vrátiť späť. Prajem vám krásne leto, plné zdravia, optimizmu, že v novom školskom roku bude všetko lepšie.

Lubomíra Vančíková
riaditeľka ZŠ s MŠ V.Mináča

Tri žiačky spomedzi vyše troch desiatok žiakov, ktorí si za výborný prospech a vzornú dochádzku vyslúžili pochvalu riaditeľky školy.

Záverečné dva mesiace školského roka 2020-2021 v ŠZŠ

Koľko lásky je vo vašom srdci?

Bol to záver školského roka, ktorý v nás ešte dlho bude vyvolávať zvláštne pocity. Pandémia nového koronavírusu pred nás postavila nové výzvy doma aj v škole. Okrem toho prebiehala rekonštrukcia školských budov, čo tiež skomplikovalo priebeh vyučovania. No my sme sa nevzdali a naučili sme sa zvládať školu aj mimo školy. Znamenalo to domáce dištančné vzdelávanie a aj vyučovanie v náhradných priestoroch – Komunitné centrum a bývalá fara zboru ECAV v Klenovci. Posledný júnový deň ukončil rok otázok, komplikácií, presunov, ale aj rok nových skúseností, vedomostí, kompetencií.

– „V máji, počas mesiaca lásky, by sa nemal nikto cítiť sám, a preto ukážte nám, koľko lásky je vo Vašom srdci,“ – takto znie slogan novej celoslovenskej akcie, ktorá by mala práve v mesiaci máj potešiť srdcia osamelých seniorov. Od 1. do 31. mája sme mohli niekoho potešiť ručne robenou pohľadnicou. Zapojili sme svoju fantáziu a vložili sme aj kúsok svojho srdca. Vyrobenú pohľadnicu sme potom odniesli do vybraného domova pre seniorov z vopred vytvoreného zoznamu. Nami vybraný domov bol nachádzajúci sa v blízkosti našej školy v Klenovci. Veríme, že sme aj takýmto malým gestom potešili nejedno srdiečko.

Pravidelná pohybová aktivita má veľký význam u detí, pričom je vhodné ich viesť k

primeranému pohybu už od útleho veku, čím sa vytvárajú správne návyky aj v dospelosti. Vzhľadom na zvýšenie potreby pohybovej aktivity sa v máji 2002 rozhodla Svetová zdravotnícka organizácia iniciovať a zaradiť do svojho kalendára svetový deň pod názvom Pohybom ku zdraviu. Tomuto dňu pripadá každoročne 10. máj. U nás v škole tiež vedieme žiakov k pravidelnému pohybu. Preto sme aj tento rok strávili niekoľko dní v mesiaci máj pohybom na čerstvom vzduchu, či už v prírode, na školskom dvore alebo na ihrisku v blízkosti našej školy. Veríme, že sme aspoň takýmto spôsobom prispeli k zdraviu všetkých zúčastnených žiakov našej školy.

Svetový deň bez tabaku si pripomíname 31. mája, každý

rok, od roku 1988. V tento deň sme so žiakmi našej školy plnili rôzne aktivity zamerané na informovanie o negatívnych účinkoch fajčenia na organizmus človeka v každom veku. Realizovali sme prednášku o nebezpečných látkach v cigaretách, čo fajčenie spôsobuje a ako negatívne vplýva na ľudí. Vysvetlili sme si rozdiely medzi aktívnym a pasívnym fajčením, poukázali na kvalitu života u nefajčiarov a fajčiarov. V diskusii žiaci porozprávali svoje skúsenosti s cigaretami a fajčením, vedeli vymenovať negatívne účinky tohto nezdravého zlozvyku. Žiaci potom vypracovali pracovné listy, kde preraďovali správne možnosti k človeku, ktorý fajčí a ktorý nefajčí. V ďalšej úlohe mali vymyslieť 20 vecí, ktoré sa dajú robiť namiesto fajčenia. Poslednou aktivitou bolo urobiť leták o škodlivosti cigariet. Žiaci si obkreslili svoju ruku a do každého prsta napísali, čo zlé a nebezpečné obsahujú a spôsobujú cigarety. Cieľom aktivity bolo informovať, diskutovať a zamyslieť sa nad dôsledkami fajčenia. Fajčenie je nezdravý zlozvyk, ktorý spôsobuje zákerne choroby a spôsobuje predčasnú smrť. Tabakizmus je dnes najrozšírenejšou toxikomániou na svete, preto je ľahšie nezačať fajčiť ako potom bojovať so závislosťou.

1. júna oslavujú svoj sviatok všetky deti na celom svete. Tento významný deň si deti v školskom klube detí spríjemnili rôznymi aktivitami, ktoré pre nich pripravila pani vychovávateľka Mirka. Najskôr sa spolu zahrali na cukrárov a každý sám si urobil sladkú maškrtu. A keďže deti vedíme aj k zručnostiam pri prácach v domácnosti, po hostinke nasledovalo upratovanie. Každý si po sebe poumýval svoj pohár a spoločne upratali stoly. Potom nasledovalo kolo hier a súťaží. Deti postupne prechádzali

„mínovým poľom“, čím si trénovali svoju pozornosť a pamäť. Komu sa podarilo nájsť cestu cez celé pole, získal sladkú odmenu. Počas popoludnia nechýbal ani deťmi veľmi obľúbený stoličkový tanec, hľadanie diamantov, hudba, smiech, balóny a výborná nálada. Nakoniec sme zvyšok popoludnia strávili športovými aktivitami na školskom dvore. Deti odchádzali domov s balónmi, úsmevom na tvári a radostnou náladou. 1. júna sme si aj u nás v škole splnili jeden sen detí. Zo školy sme sa premiestnili do krásnej prírody ponad Klenovskú priehradu a zažili sme deň plný zábavy, hier a veselých chvíľ.

Deň otcov je sviatok, ktorým oslavujeme otcovstvo a vzdávame úctu našim „hlavám“ rodín. Dátum Dňa otcov nie je stále rovnaký, nakoľko vždy pripadá na tretiu júnovú nedeľu. Tento rok mu teda pripadala nedeľa 20. júna. Aj my sme si tento deň so žiakmi pripomenuli. Presne tak, ako to býva na Deň detí, Deň žien, Deň matiek. Všetci majú tú svoju špeciálnu pripomienku v kalendári. No nie je to len o tom jednom špeciálnom dni, pretože deti ostávajú pre svojich rodičov deťmi po celý život a rodičia sú rodičmi pre svoje deti od ich narodenia po celý život.

Júnová envirovýchádzka bola príjemným osviežením z kolobehu školských povinností. Zažili sme niekoľko hodín v krásnej prírode v spoločnosti kamarátov.

V utorok 15. júna sme boli na dopravnom ihrisku v Hnúšti. Pán policajt nám hovoril o kolobežkách, bicykloch, prilbách, značkách. Bolo nám veľmi dobre a samozrejme sme boli aj na „zmrzke“.

No a potom už nastal posledný deň školského roka 2020-2021 v našej škole....

Špeciálna základná škola Klenovec

Žiaci Špeciálnej základnej školy v Klenovci na Detskom dopravnom ihrisku v Hnúšti pri získavaní informácií a skúsenosti v premávke na cestných komunikáciách.

Úspešný projekt občianskeho združenia RODON ešte z roku 2019

Podpora činnosti folklórnych kolektívov

Občianske združenie RODON Klenovec v roku 2019 podalo projekt pod názvom Podpora činnosti folklórnych kolektívov DFS Zorňička, DFS Mladost' a FS Vepor v obci Klenovec, ktorý bol úspešný a z verejných zdrojov ho podporil Fond na podporu umenia. Projekt sme mali plánovaný do mája 2020, žiaľ, problémy z dôvodu pandémie, ale aj naše zdravotné problémy nás nútli projekt niekoľkokrát prerušiť a tak posledná možnosť bola zrealizovať ho do konca júna 2021. Tešíme sa, že sa nám ho aj napriek ťažkej situácii podarilo zrealizovať.

Ďakujeme tiež Fondu na podporu umenia za usmernenia a tiež vyhovenie žiadostí o zmeny termínov. Už sme nedúfali, že sa nám projekt podarí zrealizovať so všetkými plánovanými aktivitami. V spolupráci s obcou Klenovec sa projekt podaril úspešne ukončiť. Autormi projektu sú Stanislava a Jaroslav Zvarovci. Naša vďaka patrí aj odbornej garantke projektu Petre Krnáčovej.

Náš plán bol síce väčší. V rámci projektu sme chceli realizovať mentoring s odborníkmi, pedagógmi, muzikológmi a pomôcť tak pri vedení našich asistentov – tanečných pedagógov, muzikantov... Žiaľ, toto sme už pomedzi rôzne pandemické opatrenia nedokázali realizovať.

V rámci projektu sme zrealizovali

aktivity:

1.) Výstavy a iné prezentačné aktivity: Od kolísky po svadbu – výstava zozbieraných krojových súčastí, dobových fotografií, vyrobených nových častí krojových súčastí a hudobných nástrojov. Prvá výstava sa realizovala 29. decembra 2019 v Kultúrnom dome v Klenovci a druhá výstava bola zrealizovaná v dňoch 22. 6. – 31.7.2020 v Gemersko – malohontskom osvetovom stredisku v Rimavskej Sobote.

2.) Nácviky jednotlivých kolektívov DFS Zorňička, DFS Mladost', FS Vepor – tanečnej, hudobnej, speváckej zložky. Nácviky sa realizovali v časoch keď nám to dovoľovali opatrenia a tiež prostredníctvom ZOOM, hlavne speváčky z FS Vepor a DFS Mladost'.

3.) Zrealizovali sme sústreďenia pre DFS Zorňička, DFS Mladost' a FS Vepor, a to v Kultúrnom dome v Klenovci, v zariadení Drieňok v Teplom Vrchu a dvakrát v Penzióne Močiar, ktorý sa nachádza nad Kokavou nad Rimavicou. Cieľom sústreďení bola príprava tanečného, hudobného, spevného materiálu do programu Od kolísky po svadbu a kvalitatívny rast účastníkov projektu. Zároveň sme našou činnosťou podporili ubytovacie a stravovacie zariadenia.

4.) V rámci projektu sme vy-

robili kroje a krojové súčasti a hudobné nástroje pre DFS Zorňička, DFS Mladost' a FS Vepor. Dôležité v rámci tejto aktivity je to, že okrem toho, že súbor vlastní nové originálne súčasti, vyrobené na základe predlohy zozbieraných krojových súčastí, či dokumentácie z dobových fotografií, vďaka projektu sme podporili remeselných majstrov. Našu krojovňu a účinkujúcich na vystúpeniach tak zobia nové kroje. Odbornou garantkou výroby krojových súčastí bola Stanislava Zvarová, odborná pracovníčka pre folklór z Gemersko – malohontského osvetového strediska v Rimavskej Sobote.

5.) Hudobné nástroje sme doplnili o heligónky, ozembuch a drumble.

6.) Súčasťou projektu bola aj tvorba a to dielo pod názvom Od kolísky po svadbu, ktoré sme uviedli 27. júna 2021 v Kultúrnom dome v Klenovci. Scenár, réžia, choreografia Stanislava a Jaroslav Zvarovci. Námet diela Stanislava, Jaroslav, Lucia Zvarovci, Zuzana Jakabšicová, Viktor Bráďňanský, Michaela Pockľanová. Taneční pedagógovia – Zuzana Jakabšicová, Lucia Zvarová, Kristián Pockľan. Hudobná príprava, spolupráca David Oláh. Mentorom choreografa bol Roman Malatinec. Koordinácia projektových aktivít Ľubica Husma-

nová, Jaroslav Zvara.

Aj keď sme už nedúfali, že sa nám podarí projekt zrealizovať, predsa chuť všetkých zapojených od účinkujúcich cez autorov projektu bola veľká a každú možnú chvíľu využili na spojenie sa, povzbudenie. Sme radi, že sme našim projektom vďaka Fondu na podporu umenia pomohli ubytovacím a stravovacím zariadeniam v regióne, kde sme robili sústreďenia, tiež remeselným majstrom, podporiť ich v tejto ťažkej dobe a zároveň vytvoriť podľa starých originálov, nové originály, ktoré budú prezentovať naše folklórne kolektívy a uchovávať pre ďalšie generácie, aby mali možnosť túto krásu vidieť a zachovať. Vďaka projektu sme zachovali aj naše kolektívy, ktoré boli motivované nevzdať sa a pracovať na sebe. Síce sa mnohí museli rozhodnúť odísť za prácou, za vzdelaním, a táto zmena nás tiež zasiahla, ale získali sme aj pár nových zanezaných členov. Veríme, že práve naše aktivity oslovia ďalších priaznivcov tradičnej ľudovej kultúry, milovníkov folklóru a rozšíria členskú základňu folklórnych kolektívov v Klenovci. Projekt sme spolufinancovali z 2% OZ RODON Klenovec, podporou Ministerstva financií SR a príspevkom členov súboru.

Jaroslav Zvara

Protagonisti viacgeneračného programu Od kolísky po svadbu.

Podpora činnosti folklórnych kolektívov obce Klenovec

Od kolísky po svadbu

Aj keď sme už nedúfali že sa nám podarí projekt zrealizovať, autori programu spolu s účinkujúcimi (členmi folklórnych súborov) pripravili tanečno – hudobno – spevné dielo pod názvom Od kolísky po svadbu, ktoré sme uviedli 27. júna o 16.00 hod. v Kultúrnom dome v Klenovci. Scenár, réžia, choreografia : Stanislava a Jaroslav Zvarovci. Námet diela : Stanislava, Jaroslav a Lucia Zvarovci, Zuzana Jakabšicová, Viktor Bráďňanský,

Michaela Pockľanová. Taneční pedagógovia: Zuzana Jakabšicová, Lucia Zvarová, Kristián Pockľan. Hudobná príprava, spolupráca David Oláh. Mentorom choreografa bol Roman Malatíneec. Koordinácia projektových aktivít Ľubica Husmanová, Jaroslav Zvara. Zvuk Henrich Albert, foto-video Denis Dovala, svetlo Dalibor Parobek, prezentácia fotografií Rastislav Zajac, slovom sprevádzala Marianna Resutíková.

Žiarové pohrebisko – pamätník Kyjatice

Otvorenie turistickej sezóny na Žiarovom pohrebisku – pamätníku v Kyjaticiach sa uskutočnilo 2. júla.

Po prihovoroch v kultúrnom programe zaspievali sólistky FS Vepor z Klenovca Stanislava

Zvarová a Lucia Zvarová, na heligónke zahral Adam Valaskai. V priestoroch žiarového pohrebiska kyjatickej kultúry bola na inštalovaná aj výstava výrobcu kyjatických hračiek Ladislava Hedvigího.

Spevákky-sólistky folklórneho súboru Vepor (zľava) Lucia Zvarová a Stanislava Zvarová spolu s heligonkárom Adamom Valaskaikom sa zúčastnili slávnostného otvorenia turistickej sezóny na Žiarovom pohrebisku v neďalekých Kyjaticiach.

Sústredenie v Penzióne Močiar

V rámci projektu Podpora činnosti folklórnych kolektívov DFS Zornička, DFS Mladost' a FS Vepor v obci Klenovec sa v dňoch 11-13. júna uskutočnilo sústredenie v Penzióne Močiar, ktorý sa nachádza v Kokave nad Rimavicou. Sústredenia sa zúčastnili aj členovia ženskej a mužskej speváckej skupiny FS Vepor, Ľudová hudba FS Vepor s primášom Dávidom Oláhom a tiež heligonkári FS Vepor. Cieľom

sústredenia bolo doladenie programu Od kolísky po svadbu, kvalitatívny rast účastníkov projektu a tak pokračovať v aktivitách, v rámci projektu Návčiky viedli taneční pedagógovia súboru Zuzana Jakabšicová, Lucia Zvarová, Kristián Pockľan a Viktor Bráďňanský. Ďakujeme, že môžeme rozvíjať folklórne tradície nášho regiónu, rozvíjať talenty v ľudovom speve, tanci, hudbe.

Účastníci projektu na podporu činnosti klenovských folklórnych súborov, ktorý sa minulý mesiac konal v intraviláne susednej obce Kokava nad Rimavicou.

V rámci projektu na podporu činnosti folklórnych súborov v Klenovci boli zhotovené nové kroje a súčasti krojov. Okrem iného aj tieto pôsobi-
vé mužské kroje...

... a nemenej pôvabné dievčenské kroje.

Stretnutie heligonkárov

V kultúrnom dome v Kokave nad Rimavicou sa dňa 4 júla uskutočnilo už po 23-krát stretnutie heligonkárov. Zúčastnili sa ho heligonkári z rôznych miest a

obcí Slovenska, nechýbali medzi nimi ani naši heligonkári z FS Vepor Ján Kožiak, Ján Kožiak ml., Adam Valaskai a Viktor Bráďňanský.

LAZ – SLOPOVO

Nádherný vrch na turistiku. Rozprestiera sa na juhozápad od Klenovca. Najjednoduchšia možnosť výstupu je zo sedla Chorepa žltou turistickou značkou. Na Slopovo (851 m) sa dostaneme asi za 30 minút. Od roku 2015 je tam rozhľadňa. Keď bude dobré počasie, tak smerom na sever budeme vidieť až na Vysoké Tatry, Kráľovu hoľu. Blížšie ku nám Hradovú, Poľanu, potom východne Ostrú, Klenovec, južne Hnúšťa, Sinec. Na druhej strane kopca vidno Kokavu. Pokračujúc po zelenej značke prideme až na Laz - Pasiečky (921 m). Je tam postavený televízny stožiar. Názvy rozsiahlej lokality Laz – Slopovo pri pohľade z Hôry sú: Slopovo dolu, Mravcov vršok, Chorepa, Slopovo hore, Laz, Cisárska hoľa, sedlo Pereš. Dolinou od Klenovca vedľa priehrady sú Rovne, Hlíňanec, Pradidovo, Ráztočné, Cisárske.

Názov vrchu Laz je asi klasické pomenovanie horskej osady roztrúsenej po svahoch. Aby mohol existovať život v našich vrchoch, musí tam byť dosť vody. Táto podmienka je aj na Laze bohato splnená. Podzemné pramene napájajú aj súkromné vodovody. Roľníci obrábali na strmých kopcoch pôdu, pásli tu dobytok aj ovce (pasenie oviec pokračuje aj v tejto dobe). Cesta do školy alebo do kostola v Klenovci trvala dobrú hodinu. Cesta domov o pol hodiny dlhšie. V kameňolome na kokavskej strane Chorepy bol lámaný žulový kameň a prevážaný na vozoch ku regulácii Rimavy v roku 1947. Pri vychádzke na Slopovo nás okrem nádherných výhľadov poteší aj spev vtákov, pri troche šťastia uvidíme zajace alebo srny. Náročný výstup do kopca nám miestami sťažuje porýpaná zem diviakmi a sem tam nás vystrašia neznáme zvuky z lesa. Skrátka, celkom určite vždy nájdeme niečo, čo sme si pred tým nevšimli aj keď sme tam už boli veľakrát. Hríby, maliny, černice, bedle, stromy...

Mravcov vršok (má tvar mraveniska) je priestor medzi hospodárskymi budovami RD a Chorepou. V súčasnosti je táto časť zalesnená a sú tam zákruty štátnej cesty do Kokavy vybudovanej v

roku 1926. V rokoch okolo 1700 tu boli ale roľnícke obydli, obrábaná pôda a pastvy. Vieme to preto, lebo u jedného z roľníkov na Mravcovom vršku sa na začiatku 18. storočia dal do služby ako pomocník Martin Mravec. Bol to bývalý kapitán zbojníkov Tomáš Uhorčík. Pochádzal z Kysúc a presťahoval sa sem. Zmenil si preto aj meno a priezvisko. Ešte pred tým sa ale stalo to, že keď bol väznený v Bytčianskom zámku ako zbojnícky kapitán, zoznámil sa so strážnym vojakom Jurajom Jánošíkom, narodeným v roku 1688 a stali sa priateľmi. Nevie sa, ako Tomáš Uhorčík ušiel z väzenia. Vyhľadal Jánošíka v Terchovej a nahovoril ho na zboj. Pred zimou 1711 sa Uhorčík oženil, poveril Jánošíka vedením zbojníckej družiny a odišiel s manželkou do Klenovca. Prečo do Klenovca? Juraj Jánošík sa stal šikovným zbojníkom, ale jeho aktivity bohatým brať a rozdávať chudobným sa stali dôvodom, že ho prenasledovali a dolapili. Bol uväznený v roku 1712 v Hrachovskom kaštieli. Odtiaľ mu pomohol utiecť Tomáš Uhorčík – Mravec a pomohol mu ukrývať sa v klenovských vrchoch. Jánošíkov prechodný pobyt v Klenovci prezradil niektorý zo zbojníkov. Na jeseň v roku 1712 zeman Andrásny a 30 drábov obklúčilo

a chytilo Juraja Jánošíka aj Martina Mravca v Klenovci. 25-ročného Jánošíka uväznili. Potom odsúdili a popravili 18. marca 1713 v Liptovskom Mikuláši. Pozdejšie bol popravený aj Tomáš Uhorčík. Ďalej o Mravcovom vršku vieme, že tam na svojom majetku Ján Hruška (Mikláš) vybudoval v roku 1936 rybník na chov pstruhov (starší si pekný rybník pamätajú, približne tam kde je rekreačná chata RD). V kronike je poznámka: občianstvo je zvedavé či v rybníku nebudú žaby krkať. Na Mravcovom vršku bola vraj aj výborná šťavica. Kde?

Poloha a výška nášho vrchu Laz – Slopovo sa stala veľmi významným miestom pre vybudovanie televízneho retranslačného stožiara, pretože televízne vysielanie, ktoré na Slovensku začalo v roku 1956, nebolo možné v horských dolinách prijímať. Prvý televízor v Klenovci si zapojil pán Miroslav Búr v roku 1958. O rok pozdejšie boli v Klenovci už 4 televízory, na ktorých bolo možné sledovať vysielanie maďarskej televízie. Spomínam si, že sme ako deti (13-roční) chodili pozeráť na jeden z tých televízorov. Vytrepali sme sa na šichtu dreva vo dvore rodiny, cez okno sme videli do izby, v ktorej sme zozadu videli hodne hláv, pred ktorými sa na maličký obrazovke niečo mihalo. Potom pozdejšie, 13. augusta 1961 začala výstavba televízneho stožiara a napojenie na elektrickú sieť z Utekáča. Stožiar má výšku 30 metrov a stanica bola spustená do prevádzky v máji 1962. V dnešnej dobe digitalizácie pribudol stožiar na Laze, aj na Chorepe.

Slopovo sa stalo od roku 1992 veľmi vyhľadávanou lokalitou pre priaznivcov paraglidingu. Rozmanitosť terénu Veporských vrchov, ktoré obklopujú Klenovec, je dobrým predpokladom vynikajúcich podmienok pre takúto záľubu. Máme lúky na hrebeňoch kopcov aj v dolinách a práve to potrebujú títo letci. Bezpečný štart aj pristátie. Zalesnené svahy až do výšok okolo

1300 m sú potrebné na vznik termiky, ktorá je potrebná pre paragliding. V okolí Klenovca sa vraj dá štartovať pri všetkých smeroch vetra a to je veľká výhoda pre usporiadanie pretekov v letaní. S veľkým obdivom som sledoval takýchto športovcov pri jedných pretekoch na Slopove. Rozbalenie padáka, upevnenie, krátky rozbeh, padák sa napne nad hlavou, letec sa odlepí od zeme a letí, krúži ponad les. Letec, ktorého som si všimol, sledoval stromy, pozoroval krúžiace vtáky, oblaky. Odrazu chytil to množstvo šnúr nejako ponad plecia, šklbol a letel kolmo hore! Tak takéto niečo som videl na vlastné oči! Vysvetlili mi, že termika sa tvorí, keď sa zemský povrch - oračina, rúbanisko, tmavý les vplyvom slnečného

žiarenia zohrejú a následne sa určitým pohybom vetra odtrhne, stúpa nahor. Trvalo to naozaj veľmi krátko a padáky nám krúžili nad hlavami. Leteli - zdola, nahor!

Teraz v lete, keď sa zobudíme zväčša ráno, slnko pri východe najprv zasvieti na hrebeň Lazu. Lúče idú potom pomaličky dole až do doliny. Deje sa to tak už po stáročia. Ak sa nám podarí byť pri takom „všednom“ zázraku brieždenia hore na Laze, tak to sa nedá opísať. Krása! Spomenieme si, že „Boh dáva vychádzať slnku nad zlými aj nad dobrými a zosiela dážď na spravodlivých aj nespravodlivých.“ Slnko práve vychádza. Prežívame pocit vďačnosti a obdivujeme náheru prírody. Ešte sa osviežiť studenou vodou zo žliabku a ide sa dole. Nezabudnime na dobrú radu ohľadom slnka: „Slnko nech nezapadá nad vašim hnevom.“

Ján Kováčik

